

W Instytucie na rzecz Ekorozwoju trwają pilotażowe obliczenia śladu węglowego dla pięciu powiatów. Prace prowadzone są wraz z ekspertami z Politechniki Warszawskiej oraz firmy TransEko. Obliczenia te pokażą powiatom, ile emitują CO₂ i wskażą, w których sektorach należy wprowadzić innowacyjne rozwiązania, które przełożą się na zmniejszenie emisji CO₂ i poprawę powietrza w powiecie.

W gestii powiatów leży odpowiedzialność za jakość życia lokalnej społeczności oraz jej rozwój. Kreowanie tego rozwoju nie jest możliwe bez rzetelnej oceny aktualnego stanu spraw społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych oraz przemysłanego wytyczenia pożądanych kierunków rozwoju na najbliższe lata. Stąd potrzeba tworzenia strategii rozwoju, które będą zachowywać spójność ze strategicznymi celami i programami formułowanymi na poziomie gminy, powiatu i regionu z polityką krajową i UE. Instytut na rzecz Ekorozwoju w ramach projektu Dobry Klimat dla Powiatów (realizowanego wspólnie ze Związkiem Powiatów Polskich) podjął się zadania pilotażowego obliczenia śladu węglowego. Wspólnie z ekspertami z Politechniki Warszawskiej oraz firmy TransEko analizuje dane. Obliczenia śladu węglowego będą przekazane powiatom wraz z rekomendacjami, w których sektorach należy wprowadzić odpowiednie działania, aby ograniczyć emisję CO₂. Badania te zostaną powtórzone za trzy lata.

– W Polsce jeszcze mało kto decyduje się na tego typu obliczenia. A przecież, znając wielkość śladu węglowego można sprawniej budować innowacyjne strategie rozwoju powiatu, gminy, regionu. Obliczenia śladu węglowego mogą być wykorzystywane jako instrument dający możliwości planowania działań ochrony klimatu, powietrza – mówi Wojciech Szymalski koordynator projektu Dobry Klimat dla Powiatów.

Po co powiatom ślad węglowy?

Aby obliczyć ślad węglowy, należy zbadać różne sektory. Dane wyodrębnione w czasie tych badań pozwalają na wyciągnięcie ciekawych wniosków oraz określenie kierunków działania. Widać to, analizując chociażby poszczególne dziedziny – lokalną energetykę, transport, rolnictwo i gospodarkę odpadami.

– I tak, np. zebranie wszystkich niezbędnych do sporządzenia śladu węglowego informacji daje już niepowtarzalną okazję do analiz gospodarki energetycznej na terenie powiatu oraz szansę na ocenę stanu realizacji zapisów w zakresie działań przynoszących zmniejszenie zużycia energii. Porównanie wskaźników zużycia energii na mieszkańca z innymi powiatami o podobnej strukturze gospodarczej pozwala na podjęcie działań, które wpłyną nie tylko na poprawę stanu środowiska naturalnego powiatu, ale spowodują również rozwój gospodarczy wywołany inwestycjami w zakresie lokalnej energetyki oraz termomodernizacji – wyjaśnia Arkadiusz Węglarz z Politechniki Warszawskiej.

Analizując sektor transportu można zauważyć, że rozwój systemu transportowego oprócz korzyści gospodarczych niesie ze sobą również zagrożenia jak np. wzrost emisji gazów cieplarnianych i innych szkodliwych dla środowiska związków.

– Jako przykład mogą posłużyć autostrada A2 w powiecie poddębickim oraz autostrada A1 w powiecie starogardzkim. Budowy tych autostrad przyczyniły się do ogólnego wzrostu natężenia ruchu na drogach w tych powiatach i również do dużego wzrostu emisji z transportu. Przykłady te wskazują również, że w przypadku rozległych powiatów, przez które przechodzą ważne drogi krajowe duża część emisji z transportu ma charakter zewnętrzny i jest powodowana przez ruch tranzytowy w stosunku do tych

powiatów – mówi Tomasz Dybicz, ekspert firmy TransEko.

Należy dodać, że Komisja Europejska wprowadziła wymóg osiągnięcia co najmniej 60% ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z transportu przed rokiem 2050 (Biała Księga. Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu. KOM(2011) 144. Bruksela, 2011). Jeżeli powiaty oraz inne jednostki samorządowe szczebla lokalnego i centralnego nie będą wykonywać obliczeń śladu węglowego i monitorować jego zmian w przyszłości, to w praktyce nie uda im się opracować i wdrożyć skutecznych strategii służących realizacji tego zadania.

Istotnymi wskaźnikami potrzebnymi do obliczeń śladu węglowego są dane pochodzące z sektora gospodarki odpadami. Odpady mają duży wpływ na wielkość emisję dwutlenku węgla. Dlatego ważne jest, znając emisje z odpadów, wdrożenie działań, które te emisje ograniczą.

– Należy rozpocząć lub kontynuować działania zmierzające do wdrażania zintegrowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi (w tym minimalizacji składowania odpadów, stosowaniu metod biologicznych i/lub termicznych przetwarzania oraz maksymalizacji odzysku w tym recyklingu użytecznych frakcji materiałowych wydzielonych z odpadów) oraz systematycznie zwiększać ilość oczyszczanych ścieków komunalnych i zaprzestać składowania osadów ściekowych – wyjaśnia Piotr Manczarski, ekspert Politechniki Warszawskiej.

W Polsce rolnictwo jest drugim po sektorze energetycznym źródłem emisji gazów cieplarnianych.

– Emisje z tego sektora mają istotne znaczenie w przypadku powiatów o "charakterze rolniczym", szczególnie tam, gdzie prowadzona jest hodowla zwierząt czy intensywne nawożenie. Jedynie część tej emisji jest usuwana (pochłaniana) z atmosfery podczas procesu fotosyntezy, a sekwestrowany dwutlenek węgla przechowywany jest w przyrastającej biomase roślinnej oraz glebach. Zachowując właściwą strukturę wykorzystania gruntów oraz stosując zrównoważone praktyki zarządzania w leśnictwie i rolnictwie, jesteśmy w stanie przyczynić się do ograniczenia emisji oraz zwiększenia poziomu pochłaniania gazów cieplarnianych z atmosfery – wyjaśniają Marcin Żaczek i Anna Dąbrowska, eksperci prowadzący obliczenia dla rolnictwa i użytkowania gruntów.

Wykorzystanie obliczeń śladu węglowego

Podział emisji CO₂ na poszczególne sektory gospodarki i rodzaje nośników energii oraz porównanie poszczególnych sektorowych wskaźników emisji CO₂ (szczególnie w przeliczeniu na mieszkańca) z wskaźnikami europejskim i ogólnokrajowymi pozwala na identyfikację problemów, określenie możliwości wdrażania nowych niskoemisyjnych technologii oraz stworzenie nowych systemów wsparcia. Informacja ta może być szczególnie cenna do ubiegania się o środki pomocowe z Unii Europejskiej lub krajowych i regionalnych funduszy ochrony środowiska. Wszystkie z tych instytucji wymagają określenia efektu ekologicznego (zazwyczaj w postaci wielkości ograniczenia emisji CO₂) inwestycji, o której dofinansowanie powiat się ubiega. Metodologia zastosowana do liczenia śladu węglowego idealnie nadaje się do policzenia efektu ekologicznego pojedynczych projektów inwestycyjnych.

– Chcemy rozpowszechnić obliczanie śladu węglowego, uważamy bowiem, że dzięki tym obliczeniom powiaty będą miały większą wiedzę na swój temat – dodaje Wojciech Szymalski.

Dla powiatów. Obliczenia śladu węglowego – pomocne narzędzie do tworzenia strategii rozwoju

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 11, lipiec 2012 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 1248

Pierwsze wyliczenia w powiecie poddębickim, starogardzkim i kwidzyńskim oraz miastach: Płock i Jaworzno, poznamy na jesieni tego roku.

Realizacja projektu przebiega we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich.

źródło: Insytut na rzecz Ekorozwoju